

Виникнення та поширення кримінальної субкультури

План

1. Розвиток професійної злочинності в дорадянський період.
2. Кримінальна субкультура ХХ ст.
3. Сучасний стан кримінальної субкультури в Україні.

Підготувала: д.ю.н., професор,
професор кафедри кримінального права та правоохоронної діяльності
Запорізького національного університету
Пирожкова Ю.В.

Розвиток професійної злочинності в дорадянський період

01

XVIII століття

Поява перших організованих злочинних угруповань. Розбійники з великої дороги стали прообразом професійної злочинності. Формування злочинних кас і взаємодопомоги.

02

XIX століття

Розквіт професійної злочинності. Спеціалізація за видами: кишенькові злодії, шулери, фальшивомонетники. Створення системи навчання молодих злочинців.

03

Кінець XIX століття

Формування чіткої ієрархії в тюрмах: "івани", "храпи", "жигани". Встановлення перших неписаних законів злочинного світу.

Соціально-економічні фактори: кріпацтво, урбанізація та жорстокі покарання сприяли згуртованості злочинного світу.

Професійні злочинці та "вори в законі"

Формування статусу

У 1920-30-х роках з'являється найвище звання злочинного світу - "вор в законі". Отримання титулу відбувалося на "сходці" після ретельної перевірки репутації кандидата.

- Присяга перед злодійською спільнотою
- Суворе дотримання "воровського закону"
- Заборона на працю та сім'ю

Кримінальна субкультура ХХ століття

1920-1930-ті роки

Розквіт воровської ідеології. Формування чіткого кодексу поведінки: заборона працювати, мати сім'ю, служити в армії. Поширення кримінального жаргону та татуювань.

1

1960-1980-ті роки

Відродження злочинної субкультури. Поява нових норм: дозвіл мати сім'ю та займатися різними видами злочинів. Розвиток підпільного бізнесу та співпраця з "цеховиками".

3

2

1940-1950-ті роки

Криза традиційної субкультури через війну. Конфлікт між "ворами" та "суками" - тими, хто служив у армії. Війна в таборах між різними угрупованнями.

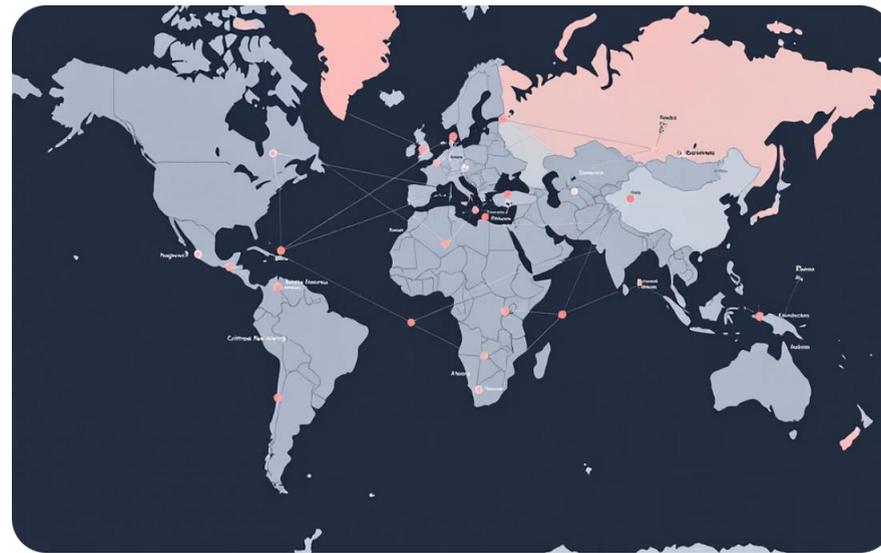
Тюремний двір радянської епохи - місце формування та збереження кримінальних традицій. Тут народжувалися "закони" злочинного світу, що впливали на суспільство протягом десятиліть.

Сучасний стан кримінальної субкультури в Україні та світі

Цифрова трансформація

Кримінальна субкультура адаптувалася до цифрової епохи. Соціальні мережі стали каналом поширення злочинних ідей серед молоді. Кіберзлочинність набула масового характеру.

Глобалізація злочинності

Міжнародні злочинні мережі. Україна в контексті глобальних кримінальних процесів. Торгівля людьми, наркотрафік, відмивання коштів.

Молодіжна проблематика

Вплив кримінальної субкультури на неповнолітніх. Романтизація злочинного способу життя в медіа. Необхідність превентивних заходів у школах.

Протидія поширенню кримінальної субкультури

Науковий підхід

- Кримінологічні дослідження
- Соціологічний аналіз впливу
- Правове регулювання
- Міжнародне співробітництво

Практичні заходи

- Профілактика в школах
- Робота з ризиковими групами
- Соціальна підтримка молоді
- Альтернативні програми дозвілля

Державна політика

- Реформа пенітенціарної системи
- Боротьба з корупцією
- Соціально-економічні програми
- Міжвідомча координація

Кримінальна субкультура — виклик сучасному суспільству

Ключові висновки

- Історичне коріння сучасних проблем
- Адаптивність злочинної субкультури
- Необхідність комплексного підходу
- Роль суспільства в протидії

Розуміння історичного розвитку кримінальної субкультури дозволяє ефективніше протидіяти її негативному впливу на сучасне суспільство.

Дякую за увагу!

Кримінальна субкультура залишається актуальною проблемою, що потребує постійного наукового дослідження та практичного вирішення. Лише спільними зусиллями науковців, практиків та громадянського суспільства можна мінімізувати її негативний вплив.

Питання для обговорення?

